

Katoliški GLAS

Uredništvo in uprava:
Gorica, Riva Piazzutta štev. 18
Poštno ček. račun: štev. 24/12410

Cena: Posamezna štev. L 25
Naročnina: Mesečno L 110
Za inozemstvo: Mesečno L 190

Leto VI. - Štev. 39

Gorica - 30. septembra 1954 - Trst

Izhaja vsak četrtek

Posvetitev brez. Srcu Mar. gor. Slovencev v Štandrežu

Na Marijin poziv v Fatimi naj se vesoljni katoliški svet posveti njemu brezmadežnemu Srcu, je to storil naš skupni oče papež Pij XII. leta 1942. Da bi posvetitev segla globlje v naše mišljenje in življenje, so se posvetili in se posvečujejo še posebej posamezni narodi in škofije, župnije in družine.

Našo gorško nadškofijo je posvetil Marijinemu Srcu pokojni nadškof. Zdaj v tem marijanskem letu, ob našem marijanskem kongresu v Štandrežu, kjer se mi Slovenci hočemo pokloniti svoji nebeski Kraljici, pa se ji bomo znova posvetili in izročili.

Kaj pa pomeni posvečenje Srcu Marijinemu?

Posvetiti se brez. Srcu Marijinemu pomeni v lastnem srcu postrgati stari kvas, izžgati iz lastnega srca vso nemoralno, vso grdo sebičnost in uničujoče sovraštvo. Posvetiti se brez. Srcu Marijinemu se pravi jezik uporabljati za molitev in za apostolsko gorečnost, svoje telo imeti za živo svetišče božje in svoje roke rabiti za dela krščanske ljubezni.

Posvetiti se brezmadežnemu Srcu Mar. pomeni, vzeti si za vzor Njo, ki je brez madeža spočeta. Moderni svet je človeka grdo umazal, oškropil z blatno poželenja, poželjnja mesa in napuha življenja. Duh modernega časa je duh pokrajavnosti. In s posvetitvijo bomo tej uma-

zanosti nasproti postavili brezmadežno, tej grdi nečistosti prelepo čistost, tej gredobiji greha milost.

Posvetiti se brez. Srcu Mar. pomeni, z Marijo iti v boj proti hudobnemu duhu, ki ga slika Skrivno razodetje kot rdečegnjenežnega zmaja, ki požira narode in posameznike. Ta posvetitev mora biti napoved bojev vsemu slabemu.

Posvetiti se brez. Srcu Marijinemu pomeni, iti lepšim in boljšim časom nasproti. Naj maloverni majajo z rameni, vernemu katoličanu je posvetitev Srcu Marijinemu zanesljiv žarek upanja v temni noči.

Prerokovanje v Fatimi se konča z besedami: »Končno bo zmagalo moje brezmadežno Srce.«

Pokojni poljski kardinal Hlond, ki je l. 1939 v Ljubljani zastopal sv. očeta na svetovnem kongresu Kristusa Kralja, pa je izrazil to misel: »Vsemogočnost božja je v rokah Brezmadežne. Ona bo tudi to pot strla stari kači glavo in pomagala Cerkvi, da bo spet pridobila človeka za Kristusa. Že naprej vidim, da bo Marija v prihodnji dobi igrala veliko bolj važno vlogo, kot jo je doslej.«

Zato vsi v Štandrež na rožnovensko nedeljo popoldne, da se posvetimo brezmadežnemu Srcu Marijinemu z veseljem upanjem, da si kljub težavam ob Mariji gradimo boljše čase.

Glavna skupščina ZN

Glavna skupščina Združenih narodov je začela v torek 21. septembra zopet zasedati. Prva seja je trajala natančno deset minut. Otvorila je sejo predsednica ZN, gospa Vijaja Lakšmi Pandit, sestra indijskega ministrskega predsednika Pandit Nehruja.

Po otvoritvi se je gospa Pandit pozvala navzoče delegate k enominutnemu molku, ki ga posvetijo verni delegati kratki molitvi, ostali pa kratkemu premišljevanju. Nato je gospa predsednica proglasila zaključitev osmega letnega zasedanja Glavne skupščine ZN ter zaključila dopoldansko sejo. Ker traja služba skupščinskega predsednika le eno leto, je gospa Pandit končala s tem tudi svojo službo, ki jo je v splošno zadovoljnost vršila.

S popoldansko sejo se je pričelo deveto zasedanje Glavne skupščine. Prva naloga skupščine je bila izvolitev novega predsednika. Izvolili so Nizozemca Elka Nikolasa Kleffensa, ki je dobil 45 glasov, medtem ko je dobil Siamec Van, ki pa je še pred glasovanjem odgnal svoj kandidaturo, tri glasove. Dvanajst delegatov se je vzdržalo glasovanja. Iz oddanih glasov je razvidno, da je vključeno v Organizacijo združenih narodov 60 držav.

Kakor je bilo pričakovati, je sovjetski delegat Višinski takoj po izvolitvi predsednika zahteval sprejem rdeče Kitajske v ZN ter poskušal utemeljiti svojo zahtevo s trditvijo, da si je pekinška vlada pridobila na ženevski konferenci zakonitim putem polno pravico do sedeža vesile v Organizaciji ZN. Višinski je obenem pristavil, da ni mogoče več prenašati ponižujočega dejstva, da se taki vesili, kot je komunistična Kitajska, ne dovoli vstop v ZN.

Ameriški delegat Lodge se je takoj nato dvignil ter izjavil, da trenutno ne mara razpravljati o upravičenosti sovjetske zahteve, nakar je

predlagal, naj se razprava o tej zahtevi odloži na prihodnje leto. Lodgejev predlog sta podprla angleški in kitajski nacionalistični zastopnik. Angleški zastopnik je izrecno poudaril, da Anglija, kljub temu da je priznala pekinško vlado, ne smatra, da bi bil sedanji trenutek primeren za rešitev tega vprašanja. Pri glasovanju je za Lodgejev

predlog, to je za odgoditev razprave o vstopu komunistične Kitajske v ZN glasovalo 43 delegatov. Proti Lodgejevemu predlogu je glasovalo enajst držav in sicer Sovjetska zveza, Burma, Bela Rusija, Češkoslovaška, Danska, Indija, Norveška, Poljska, Švedska, Ukrajina in Jugoslavija. Glasovanja so se vzdržali Afganistan, Egipt, Indonezija, Saudova Arabija, Sirija in Jemen.

Na dnevnem redu Glavne skupščine je vpisana cela vrsta vprašanj, od katerih so skoraj vsa nerešena vprašanja prejšnjega zasedanja. Med novimi vprašanji, ki so prišla na dnevni red, je tudi vprašanje »atomskega pulsa« ali »atomske skupnosti«, ki jo je predlagal predsednik Eisenhower 8. decembra lanskega leta. O tem vprašanju je govoril v Glavni skupščini ameriški zunanji minister Foster Dulles, ki je povabil navzoče delegate k sodelovanju za ustanovitev mednarodne organizacije za izkoriščanje atomske energije v miroljubne gospodarske in socialne namene.

Na dnevi red Glavne skupščine je prišla tudi zahteva Grkov po priključitvi otoka Cipra h Grčiji. Angleži se razpravi o Cipru na vse kriplje upirajo, trdeč, da je vprašanje Cipra angleška notranja zadeva. Pri tem jih podpirajo Turki, ki pravijo, da ne bodo pustili, da bi turška manjšina, ki tvori petino prebivalstva, prišla pod Grke. Vprašanje Cipra je podobno vprašanju Trsta, ki spada zemljepisno k Jugoslaviji, po prebivalstvu pa k Italiji, medtem ko ga imajo zasedenega Angleži in Amerikanci. Po našem mnenju bi bilo najbolje, da bi dali Cipru samostojnost ali pa vsaj zelo široko notranjo avtonomijo.

Glavna skupščina bo morala razpravljati tudi o sporu med Indonezijo in Nizozemsko zaradi zapadnega dela Nove Gvineje. Znano je, da je nastala indonezijska republika iz ozemlja, ki ga je Nizozemska imela v tem delu sveta. Ohranila pa si je zapadni del Nove Gvineje, ki ga hoče imeti Indonezija zase. Na kaj se Indonezija pri tem opira, nam ni znano. Na narodnostni princip gotovo ne.

Londonska konferenca

V Londonu se vrši od torka dalje konferenca zunanjih ministrov Anglije, Združenih držav, Francije, Zapadne Nemčije, Italije, Kanade, Belgije, Holandske in Luksemburga. Konferenca, ki je izredne važnosti za evropske svobodne narode, se bavi s vprašanjem vključitve Zapadne Nemčije v zapadno evropsko obrambo. Za rešitev tega vprašanja sta izdelana dva načrta. Prvi načrt je načrt angleškega zunanjega ministra Edena, ki predlaga vključitev Zapadne Nemčije in Italije v briselski pakt, ki so ga Anglija, Francija in tri države Beneluksa podpisale pred dobrimi šestimi leti. Ta pakt, ki bi ga bilo treba razširiti ter prilagoditi sedanjim razmeram, bi ne imel nobenega nadnarodnega značaja, ampak bi bil le vojaško obrambnega značaja, nekaka podružnica Atlantske zveze. Zapadna Nemčija, ki bi postala članica bruselskega pakta, bi morala biti sprejeta obenem v Atlantsko zvezo ter bi bila le odvisna glede oborožitve in izdelovanja vojnega materiala.

Drugi načrt o vključitvi Zapadne Nemčije v zapadni obrambni sistem je izdelal francoski ministrski predsednik Mendes France. Francoski premier predlaga ustvaritev bolj tesne evropske obrambne organizacije, ki naj bi imela pravico določiti moč vojaških sil posameznih držav ter tudi kontrolirati njihovo

oborožitev in proizvodnjo orožja. Nemčija bi po francoskem načrtu mogla sicer postati članica Atlantske zveze, a še prej bi morala vstopiti v novo evropsko obrambno organizacijo ter se podvreči vsem morebitnim omejitvam, ki bi jih ta naložila svojim članicam. Jasno je, da bi Francija spravila rada Zapadno Nemčijo s pomočjo te nove obrambne zveze pod svojo kontrolo.

Svoj načrt o novi evropski obrambni organizaciji je razložil Mendes France bolj podrobno v govoru, ki ga je imel pretekli teden v posvetovalni skupščini Evropskega sveta. Ob tej priliki je omenil, da je Francija, čeprav ni mogla sprejeti evropske obr. skupnosti, prepričana o potrebi tesnega evropskega sodelovanja, ki mora sloneti na francosko nemški spravi. Govorec o razlogih, zaradi katerih je Francija zavrnila evropsko obr. skupnost, je Mendes France poudaril, da je to storila Francija zaradi nadnarodnosti evropske obr. skupnosti. Ta ideja nadnarodnosti se bo s časom izkazala morda za pravo, toda nam, je rekel Mendes France, ki smo realisti, se je zdela še premalo zrela. Drugi razlog zavrnitve pa je po Mendes Franceu v tem, ker ni hotela Anglija postati članica evropske obr. skupnosti; zato bi bilo potrebno, da se Anglija v novi evropski obrambni organizaciji vse bolj

poveže z ostalimi članicami.

Mendes France je tudi omenil, da bi izvedenci, ako bi londonska konferenca sprejela njegov načrt, utegnili izdelati novo pogodbo tekom enega meseca in da bi jo francoska zbornica mogla še pred koncem leta potrditi.

Nemci niso za francoski načrt prav nič navdušeni ter vztrajajo slej ko prej na zahtevi po polni samostojnosti in enakopravni vključitvi v zapadnoevropski obrambni sistem. Pripravljeni so sicer sprejeti razne omejitve glede oborožitve in produkcije vojnega materiala, toda le prostovoljno in v okviru Atlantske

zveze. V tem pogledu imajo močno zaslonbo v Združenih državah, ki jim francoski načrt preveč ne diši. Pa tudi Anglija in ostale države imajo glede francoskega načrta resne pomisleke.

Kak uspeh bo imela londonska konferenca, je težko reči, vendar je na splošno upanje na uspeh konference vse večje, kot je bilo glede bruselske konference, na katero je prišel Mendes France z zahtevami, ki so jih nekatere države že v naprej zavrgle. Sicer pa bomo o uspehih londonske konference še te dni zvedeli.

Boj zoper družino

»La Liberté«, ki izhaja v Švici, je dne 1. junija objavila daljši članek, kjer z navedbo izvirnega gradiva prikazuje, kako je jugoslovanski komunistični režim planil na družinsko življenje, ker vidi v razdejanju družinske skupnosti in družinske morale edino pot, po kateri misli zavojevati narode Jugoslavije. Za danes prinašamo prvi del tega članka in sicer v izvelekih, kot ga je prinesel »Slovenian Report on Yugoslavia«, ki ga odbor za svobodno Evropo (Free Europe Committee) izdaja v slovenskem jeziku.

V Jugoslaviji so na delu sile, ki hočejo izbrisati verske tradicije in razvezati vezi med pravoslavni, katoliški in mohamedanskimi otroci in njihovimi starši.

Prvi korak je uničiti krščansko moralo. Med vojno so jugoslovanski komunisti obetali mladini nov red popolne osamosvojitve žene in svobodne ljubezni. Ženske so postale goreče oznanjevalke novih zakonov in osnove AFŽ, ki je pod vodstvom Mitre Mitrovič izdajala časopis »Žena danes«. Mnoge so šle v gozdove in bile aktivne v borbenih in zdravstvenih edinicah.

Jugoslovanska ustava je postavila družino pod nadzorstvo in zaščito države, to pomeni, pod komunistično stranko. Krščanska družina mora izginiti. Zato so Cerkev ločili od države ter proglasili za sovražnico delavskega razreda. Država, priganjalka v brezboštvo, naj zamenja Cerkev. Samo civilna poroka je priznana. Cerkevna poroka nima nobenega pravnega učinka. Kljub temu se večina mladih ljudi poroči v cerkvi.

Nato se je komunizem lotil državnih uslužbencev, ki so ostali zvesti svoji veri, ter jim odrekel vsako možnost napredovanja, odpustil oficirje, druge pa na ta ali drugi način oropal sredstev za življenje. Članom stranke so prepovedali cerkveno poroko, krst otrok in vsako udeležbo pri bogoslužju.

Edino kmetje so mogli do zdaj v cerkev, ne da bi kaj riskirali. Zdaj so napovedali komunisti tudi tem vojno.

Pod krinko borbe proti nepismenosti so začeli komunisti širiti na kmetih marksizem in brezboštvo. Razvezo zakona so poenostavili, zakon pa so proglasili za zgolj gospodarsko in spolno zvezo. Žene političnih beguncev so vzpodbujali, naj se razporočijo in ponovno poročijo, ker jim bodo sicer odvzeli možnost zaslužka in življenja.

V mestih in na deželi je družina razdvojena. Težke gospodarske prilike so prisilile moža in ženo, da delata in mnogokrat celo živita ločeno. Zaradi tega narašča nemoralnost in vezi med možem in ženo ter starši in otroci se trgajo.

Možje so proti ženam čisto brutalni. »Oslobodjenje« (Sarajevo) piše, da se pogosto dogaja, da moške žene pretepajo dokler jih končno z otroki vred ne naženejo iz hiše.

Kakor moške se je morala tudi osamosvojena žena vreči v borbo za obstoj. »Borba« od 2. marca piše, da morajo žene v tobačni tovarni v Ljubljani nositi dostikrat 100 kg težka bremena in da morajo v drugih podjetjih delati ponoči.

Žena je postala žrtev nizkih nagorov moža. Po zakonu je splav dovoljen samo na osnovi zdravniške indikacije, vsakdo pa ve, da se splavljanje opravlja na debelo. Uradne statistike govore o 100.000 splavih na leto. Vida Tomsič je priporočila v »Borbi« od 7. januarja uporabo zaščitnih sredstev.

Tako sodi švicarska »La Liberté« o boju, ki ga vodi jugoslovanski komunizem zoper krščansko in mohamedanske družine v Jugoslaviji. Nam, ki živimo v neposredni bližini Jugoslavije so vse te stvari več ali manj znane, vendar smatramo za potrebno, da stavimo ta dejstva našim ljudem zopet in zopet pred oči, kajti še vedno je polno ljudi med nami, ki se jim zdijo razmere v Jugoslaviji popolnoma normalne in v redu.

Za trdo glavo »Prim. dnevnika«

»Primorski dnevnik« se nas je zopet spomnil v nedeljo 19. septembra. To se je zgodilo zaradi dopisa z Jazbin, ki mu ni bil pogodu. Pri tem navaja tudi v našem listu navedeno narodno rečenico: »Bog je zmogel, Bog bo posušil«, a seveda piše besedo Bog z malo začetnico, bog, čeprav smo mi napisali z veliko in čeprav tako uči tudi Slovenski pravopis, ki so ga izdali v Ljubljani leta 1950. V pravopisu pod zaglavjem O rabi velikih in malih črk na str. 13 piše takole:

»Pri imenih za verslovna in posebljena bitja moramo ločiti prava lastna imena posameznih bitij, kakor: Jupiter, Venera... Alah, Jahve, Bog, Beseda, Duh itd., od občnih imen, ki zaznamujejo le vrsto bitij: bog, duh, bogovi...« Tudi novi Slovenski pravopis je torej ohranil pravilo, da besedo Bog, ko gre za krščanskega Boga, pišemo z veliko začetnico, kakor delamo to že od Stritarjevih časov naprej. »Naprednjaki« v uredništvu »Pr. dnevnika«, ki so se učili slovenščine v rovtarskih Atenah, pa to pravilo prezirajo iz sovraštva do krščanskega Boga, in to tudi takrat, ko navajajo besede drugih, ko bi torej bili že samo zaradi tega primorani, da napišejo tako, kakor je bilo napisano v originalu. Sovražstvo pa, kot vidimo, ne pozna pravil niti pravopisa ne, kako bi torej zahtevali, naj se drži višjih zakonov resnice in pravicoljubnosti! Zato nič čudnega, če uredniki »Pr. dnevnika« pravijo, da niso še nikoli brali v »Kat. glasnu«, da bi zahteval krščansko pravičnost do delovnih ljudi. Mi smo to zahtevali tudi takrat, ko je »Pr. dnevnik« na ves glas poveličeval udarniško delo ob nedeljah in praznikih. Naj le pogleda pretekle letnike »Kat. glasa« in »Slov. Primorac«, če se mu ljubi. Pravopis naj se pa le drži, saj ga nismo sestavili klerikali, temveč uredniški odbor naših najodličnejših slavistov, izdala pa Slovenska akademija znanosti in umetnosti v Ljubljani.

Sedemnajsta ned. po bink.

Tisti čas so pristopili k Jezusu farizeji in nekdo izmed njih, ki je bil učitelj postave, ga je hotel skušati in ga je vprašal: »Učenik, katera je največja zapoved in postavi?« Jezus mu je odgovoril: »Ljubi Gospoda, svojega Boga, z vsem srcem in vso dušo in vsem mišljenjem. To je največja in prva zapoved. Druga pa je njej enaka: 'Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe.' Na teh dveh postavah stoji vsa postava in preroki.«

Ko so pa bili farizeji zbrani, jih je Jezus vprašal: »Kaj se vam zdi o Kristusu, čigav sin je?« Odgovore mu: »Davidov.« Reče jim: »Kako ga torej David imenuje v duhu Gospoda, ko pravi: »Gospod je rekel mojemu Gospodu: Sedi na mojo desnico, dokler ne položim tvojih sovražnikov za podnožje tvojih nog.« Če ga torej David imenuje Gospoda, kako je njegov sin?« In nobeden mu ni mogel na besede odgovoriti in od tega dne se ga tudi ni nihče več drznil še kaj vprašati.

(Mt 22, 34-46)

*

SVEČKA SE NE UŽIGA

Pogosto se ustavi motor ali avto sredi ceste. Neprijetno je, če neuki vozač ne ve, česa manjka, kaj je v neredu. Prav pogosto je vzrok zamazana svečka, da ne daje iskre, ki užiga bencin.

Tudi napredek v krepostnem življenju zastane, če ni kaj v redu, n. pr. je ta nered v tem, da se ne zahaja več redno k nedeljski sv. maši, ali da se grešno omejujejo rojstva, ali da se goljufa pri prodaji ali nakupu itd.

Kaj je vzrok? Ali ni več vere v srečo? O, vera je še, a je meglena, ne daje več jasnih načel, ne daje svetlobe; zamazana svečka je, ki ne užiga.

Če pa taka otemnjena vera ne užge v srečo? Ne užge iskre božje ljubezni.

bezni. Zato ne vzbudi volje za dobra dela, volja se ne oklene božjih postav.

»Ta je, ki me ljubi, kdor spolnjuje moje zapovedi,« uči Jezus. Zato je ljubezen božja v nas, če se varujemo greha, in delamo dobra dela.

Lz tega je razvidno, da mora biti naša vera jasna, da moramo biti poučeni v verskih resnicah, da moramo Boga in njegove zapovedi čim bolj spoznavati. Za vero se moramo zanimati. Z drugo besedo: zanimati se moramo za Boga, sicer v nas ljubezen ugasne, mlačna vera je ne užiga v našem sreću.

To je pa usodno, zakaj zanemarjamo prvo in največjo zapoved: »Ljubi Gospoda svojega Boga z vsem srcem in vso dušo in vsem mišljenjem.« Kdor glavnega ne vrši, ne more pričakovati od Gospodarja nebes in zemlje plačila, pač pa kazen, če že ne na tem svetu, pa prav gotovo na onem.

Rečeno je bilo, da mora biti naša vera jasna; le če dobro poznamo verske resnice, če smo trdno prepričani, da je Bog, če se zavedamo, da je Bog neskončno dober in vir vsega resničnega, lepega in dobrega, če se tega dan za dnem živo zavedamo, nas ne bodo zemeljske dobrane zapeljale. Zelo nevarno je namreč, da nas te dobrine, ker jih vidimo, Boga pa ne vidimo, potegnemo nase, nas zvabijo na straupota, nam otemnjijo vero.

Tu je vzrok, zakaj so spočetka verni postali neverni.

Zatekajmo se tudi k Mariji, ki je sedež modrosti. Radi pristopajmo pogosto k svoji obhajili, saj sprejememo v svoje srce njega, ki je rekel: »Prišel sem, da prinesem ogenj na zemljo (ogelj božje ljubezni), in kaj hočem drugega, kot da se (srca) vnemajo in gorijo za Boga!«

likih stroškov pri popravilu strehe na cerkvi. Opoldne je bila zadnja sv. maša pred izpostavljenim Najsvetjšim in na koncu z zahvalno pesmijo, s petimi litanijami M. B. s svetogorskim odpevi in nato je bil slovesen blagoslov.

Preden smo zapustili Sv. goro, smo si ogledali še zelo krasno izdelan oltar sv. Jožefa, ki ga je napravil pater frančiškan. Oltar je bil ves v rožah, enako tudi vsi drugi oltarji. Še prav posebno pa je bil okrašen oltar milostne Matere božje. To liko cvetja je imel in vse tako lepo urejeno, da si ga človek skoraj ni mogel dovolj

nagledati. Tudi nove zahvale za čudežna uslišanja je bilo opaziti na stenah. Vse to pričuje, da Marija svetogorska še vedno deli milosti in jih tudi bo delila, seveda, samo če bomo ostali zvesti njeni otroci.

Ob pritrkavanju zvonov in ob zadnjem pogledu na milostno podobo M. B. smo s pesmijo »Vse prepeva, se raduje...« zapustili našo predrago Sv. goro s trdnim sklepom, da se čimprej mogoče zopet povrnemo k naši ljubljani Materi božji svetogorski, Kraljici Slovencev.

OČIVIDEČ

Kaj so nemškimi katoličanom „Kat. dnevi“

Ob grobu sv. Bonifacija, nad katerim se dviga mogočna katedrala v Fuldi, se že več kot sto let zbirajo nemški katoličani na največja zborovanja take vrste, ki jim sami pravijo »Katoliški dnevi«. Letos so se ti dnevi vršili že šestinsedemdesetih. Ob grobu svojega patrona so se v časih, ki so za nemški narod kot narod najbolj usodni, zbrali najvidnejši zastopniki nemških katoličanov iz zahodne in vzhodne polovice. Izmenjali so si nekaj programskih misli, ki bi utegnile postati nemškimi katoličanom danes prav take vodilne smernice, kot so jih dobivali s fuldskih zborovanj nekoč prej.

V začetku XIX. stoletja praktično pravzaprav ni bilo »katoliške Nemčije«. Njena tostranska, zemeljska organizacija je bila na tleh, strahotna sekularizacija jo je opalala materialnih virov, verskih redov in univerz. Toda leta 1848, ko so se katoliški člani frankfurtskega parlamenta zbrali sami na svojem prvem »katoliškem dnevu«, so bile že postavljene osnove novemu katoliškemu preporodu, duhovnemu in materialnemu. Iz borbe z monarhičnim absolutizmom in demokratičnim liberalizmom so nemški katoličani izšli ojačeni in zedinjeni ob novem katoliškem političnem, gospodarskem in kulturnem programu.

Kasneje so se nemški katoličani na svojih zborovanjih v Fuldi vedno znova ustavljali ob tem svojem programu, ga preučevali, dopolnjevali in reševali težave, ki so se pojavljale ob njem. Vse XIX. stoletje je bila v ospredju borba za svobodo, za versko svobodo, ki jo je nemškimi katoličanom jemala moderna država. Temu vprašanju je bil na primer posvečen »Katoliški dan« leta 1862, ki se je vršil v Aachenu. Od tam so prišla pomembna načela o odnosu katoličanov do politike, ki so vodila nemške katolike v kulturnem boju in v borbi proti državnemu monopoliziranju šole. Leta 1848 so zastopniki frankfurtskega parlamenta pod vodstvom Von Kettelerja razpravljali o socialnih vprašanjih. In sto let kasneje, leta 1949, je bilo v Bochumu spet govora o socialnih problemih, o odnosu med kapitalom in delom in to pot v najožji zvezi s problemi povojne Nemčije. Letos pa so se v Fuldi med drugim kongresisti morali ustaviti ob novem šolskem zakonu na Nižnjem Saksanskem.

zaradi katerega je v nevarnosti obstoj kakih 400 katoliških šol. Tako so bili »Katoliški dnevi« vedno osrednji forum za reševanje najnujnejših programskih vprašanj nemških katoličanov, nekakšen svetovnonazorski parlament, ki je uravnaval njihov skupni nastop.

Študijski dnevi v Fuldi so se letos vršili skoro teden dni. Vseučiliški profesorji so ob tej priliki predavali v skoro vsaki večji dvorani v mestu, sloveči pridigarji v cerkvah in kapelah. Vsa predavanja in govori so bili ujeti na misel, da mora biti sodobni kristjan Gospodov pričevalec v vsakdanjem življenju. Seveda je imelo na videz vse to za katoličane iz Vzhodne Nemčije kaj malo pomena. »Kaj naj napravim, — je vprašala neka katoliška mati iz Magdeburga —, če našim otrokom s silo preprečujemo, da bi dobili verski pouk?« — »Moj sin je član komunistične mladinske organizacije, — je rekla neka druga mati —, in mu je bilo naročeno, da ne sme hoditi k maši. Kaj naj potem jaz napravim?«

Osrednje vprašanje, ki se je razvilo na robu podobnih ugotovitev, je reševala posebna študijska skupina, ki si je zastavila problem v tej obliki: ali naj se katoličan, — misljeno je tu v vzhodni coni —, udeležuje ali se celo mora udeleževati političnega dela. Na to vprašanje je odgovarjalo več govornikov in ga osvetlilo z raznih platí. Načelno je bilo rešeno takole: vsak kristjan je dolžan sodelovati. Vprašati pa se je treba, ali bo njegovo sodelovanje imelo res vpliv in kje se nehajo njegove odgovornosti. Kristjan namreč ne sme prevzemati odgovornosti za dejanja, ki so nasprotna človeškim pravicam in zahtevam krščanskih moralnih zakonov.

Tako srečavanje mnenj ljudi z Vzhoda in Zahoda, ki se je izmenjavalo v svobodnem vzdušju, je bilo letos v Fuldi vsekakor zanimivo in koristno. Toda kljub vsemu je ležala nad širšo množico udeležencev z Vzhoda in Zahoda nekakšna pregraja, nezaupanje, pa ne morda do svojih sobratov z Zahoda, ampak do vohunov, ki so jih poslale v Fuldo vzhodnonemške policijske oblasti. Pogosto so razgovori zastajali in mučen molk v dvoranah — kot pišejo opazovalci — je bil morda najzgovornejša znamenje časov.

Iz življenja Cerkve

KAJ PRavi TEologIJA K Človeškim BITIEM Z DRUGIH SVETOV?

Kako moderni teologi odgovarjajo na vprašanje, ali živijo »človeška bitja« tudi na drugih planetih? Profesor Michael Schmaus v nemškem listu »Rheinische Post« odgovarja na to vprašanje in trdi, da bi obstoj razumskih bitij izven območja naše zemlje nikakor ne mogel biti v nasprotju s katoliško vero in da je pač znanstvenikom prepovedano, da ugotovijo, ali taka bitja res obstajajo ali ne. Sv. pismo nikjer ne omenja kaj podobnega in v evangeliju ni nikjer mesta, ki bi se moglo nanašati na vprašanje, ali ni morda Kristus tudi Odrešenik »ljudic« z drugih svetov. Lahko, pravi prof. Schmaus, da bi tem bitjem Bog sploh ne dal nadnaravnega cilja in da je njihov namen le samoohranjanje.

Drugi nemški teolog, dr. K. Staab, v istem listu trdi: »Bilo bi pravzaprav čudno misliti, da živijo samo na zemlji razumska in moralna bitja z nadnaravno usodo. Če pa so še kakšna taka bitja izven območja zemlje, potem bi se nanje ne moglo nanašati odrešenje, kot velja za človeški rod.«

V zadnji številki nemške revije »Wort und Wahrheit« pa teolog o. Philip Desauer razmišlja o dokazovanju ameriškega majorja Donalda Kehoea, ki temelji na opazovanjih ameriškega letalstva, češ da so vsaj v zadnjih osmih letih našo zemljo opazovala razumska bitja z drugih planetov. Zdi se, da sloveči teolog, ki povzema ta poročila, sprejema njihovo možnost, ki bi ji — kot pravi — krščanski verski nauk ne mogel nasprotovati.

POLJSKI DUHOVNIKI NA PRISILNEM DELU

Poročajo, da je med prisilnimi delavci, ki kopljejo nad 100 km dolg kanal nekje na vzhodnem Poljskem, na prisilnem delu tudi skupina katoliških duhovnikov, ki so jih pripeljali iz lublinskih taborišč za »poboljševanje« zločincev. V glavnem so to duhovniki, ki so jih poljske komunistične oblasti spravile z župnij po aretaciji in obsodbi kardinala Wyszyńskiego.

EDINSTVENO LITURGIČNO SLAVJE

Na velikem ameriškem evharističnem marijanskem kongresu vzhodnih obredov, ki bo od 22. do 24. oktobra v Filadelfiji, bodo imeli ameriški katoličani priložnost prisostvovati edinstvenemu liturgičnemu slavlju. Na velikem stadionu bodo visoki verski predstavniki vzhodnih obredov hkrati opravljali sv. daritev v devetih različnih obredih. Od teh je sedem bizantinskih, in to: melhiške, ukrajinske, romunske, ruske, rutenske, slovaške in madžarske Cerkve. Kongresa se bodo udeležili najvišji predstavniki teh Cerkva, pa tudi mnogi visoki katoliški prelati.

STEVILO REDOVNIKOV IN REDOVNIC NE UPADA

Število redovnikov in redovnic po svetu ne upada. Nasprotno, po koncu druge svetovne vojne je celo naraslo za 14 odstotkov. Podatke o tem je zbrala ameriška katoliška dobrodelna konferenca NCWC v Washingtonu. Objavljena statistika kaže, da je danes kakih 270.000 redovnikov na svetu in da je od tega 113.000 duhovnikov. Evropa jih ima seveda največ, 58.150 redovni-

ških duhovnikov, Združene države same 23.382. Med evropskimi državami pa je Italija na prvem mestu. Ima jih namreč sama 14.917.

Pregled zanimivo kaže tudi moč posameznih redov. Jezuitov je danes največ, 32.000. Takoj za njimi pridejo frančiškani, nato pa salezijanci. Kapucini so šele na petem mestu in jih je okoli 13.000. Trapisti so na 18. mestu, cisterijanci na 39. mestu, prvih je 2.700, drugih pa le 1.250.

RAZSTAVA POSTNIH ZNAMK Z MARIJANSKIM MOTIVOM

Ameriški filatelistični muzej v Filadelfiji prireja te tedne razstavo poštinih znamk vsega sveta z verskimi, zlasti marijanskimi motivi. Razstava je hkrati spominska sv. Marijinem letu in ob 25-letnici prve vatikanske poštne znamke. Odprl jo je kardinal Spellman, Vatikan pa je zanj dal na razpolago dokumente in razno drugo zanimivo gradivo iz svojega poštne in filatelističnega arhiva.

KARDINALA MINDSZENTYJA BODO IZPUSTILI?

V dnevih dunajskega zasedanja Kongresa medparlamentarne zveze se je razširila vest, da bi utegnile madžarske komunistične oblasti kmalu izpustiti kardinala Mindszentyja, ki je bil decembra 1948 aretiran, nato pa obsojen na dosmrtno ječo. Ta novica je prišla iz vrst madžarskega parlamentarnega zastopstva, ki se je udeleževalo zasedanja Kongresa medparlamentarne zveze. Menda je sedaj že gotovo, da bodo bolnega kardinala izpustili na svobodo, niso se pa še odločili pod kakšnimi pogoji.

VELIKASTEN MARIJIN SPOMENIK NA HEBRIDIH

Hebridsko otočje je največje britansko otočje, sestavni del Združenega kraljestva. Leži zahodno od škotske obale in ga sestavlja kakih 500 otokov. Na njih žive po večini ribiči in mali kmetje, katerih življenje je v glavnem navezano le na morje. Preudovite so njihove narodne pesmi, iz katerih veje žalost nad usodo dragih, ki jih je pogoltno morje. — Na najvišji vzpetini tega otočja, na Rhuevalu, so letos katoliški prebivalci otočja postavili veličasten spomenik Mariji. Spomenik je kakih 8 metrov visok in viden daleč na morje. Predstavlja Marijo z Jezuskom v naročju, ki svojo desno ročico proži v blagoslov. Spomenik je umetnina znanega kiparja Lorimerja, ki je svoj čas napravil škotski narodni vojni spomenik v edimburškem gradu.

ZAKON O POROKAH V INDIJI

Indijski parlament je izglasoval zakon, s pomočjo katerega skušajo vsaj deloma urediti žalostno stanje zakonskega življenja v deželi. Da bi ne zbudili prevelikega odpora, so ljudem pustili že prosto voljo, da se sami odločijo za ali proti. V Indiji je poroka izrazito zasebna in družinska zadeva, ki jo urejujejo le tradicionalni in izredno zapleteni domači zakoni. Določbe novega zakona pa se nanašajo predvsem na omejitve števila žen na eno samo, na najnižjo starost 18 let pri novoporočencih, na prepoved porok med najbližjimi sorodniki in duševno bolnimi in na registracijo poroke, kar dosedaj v Indiji ni bilo obvezno. Vendar bo novi zakon veljal samo za tiste, ki se mu bodo podredili.

KRONANJE M. B. V TRŽICU

Ob priliki slovesnega kronanja M. B. v frančiškanski baziliki Marceliana v Tržicu so se vršile yel teden razne slovesnosti. Višek je bil v nedeljo, ko je prišel ob 10h kardinal iz Gorice v Tržič, kjer je nato sledila slovesna pontifikalna maša s pridigo. Popoldne ob 4h po slovesnih večernicah nesli M. B. z Detetom v procesiji na Trg Republike, kjer je navzoči kardinal kronal Marijo in Detec. Nakar se je procesija vrnila v cerkev. S tem so se slovesnosti zaključile.

Svetovišarska kronika in devetdnevica

Pod tem naslovom je te dni izšla v Trstu knjižica, ki prinaša zgodovino naše stare božje poti Sv. Višarje. Zgodovina, oziroma kronika, je razporejena po letnicah od 1360 do danes. Nato pride zelo lepa Legenda o Mariji s Sv. Višarjem in svetovišarske pesmi. Na koncu pa je Devetdnevica v čast brezmadežnemu spočetju Device Marije.

Vsi oni, ki že poznajo to znano božjo pot, bodo gotovo radi segli po tej knjižici, saj bodo našli v njej zanimive zgodovinske podatke in bodo tako spoznali kako burna in zmagoslavna je preteklost tega Marijinega svetišča. Tudi Devetdnevica v čast Brezmadežni bo vsakomur prav prišla. Mi Slovenci, ki smo Marijin narod, gojimo še naprej ljubezen do Brezmadežne in Ona nas bo nagradila s potrebnimi milostmi.

Šestnajst tisoč romarjev na Sv. gori se klanja Materi božji, Kraljici Slovencev

Ker smo to poročilo za zadnjo številko dobili prepozno, ga prinašamo danes. Naj bo dokument žive vere našega ljudstva.

Sv. gora je zopet doživela veliko Marijino slavo kakršnega morda ni še nikdar prej v svoji zgodovini, to je v resničnem spokornem duhu v pravi gorečnosti.

Že v prvih popoldanskih urah 7. septembra so začeli prihajati romarji na Sv. goro. Vse poti iz Solkana, iz Kanala in iz Grgarja, ki peljejo na Sv. goro, so bile polne romarjev, ki so v velikih in malih skupinah prav goreče na glas molili sv. rožni venec in vmes prepevali lepe Marijine pesmi. Nekateri so hodili celo bosi v znak spokornosti in zaobljube. Bile so tudi prave procesije s križem in duhovnikom na čelu, ki so prihajale v cerkev prepevajoč litanije Matere božje z odpevi. Zelo lepo je bilo videti fante in može z rožnim vencem v roki. To so bili res ganljivi prizori.

Kmalu po šesti uri je svetogorska bazilika že bila polna vernikov, a kar naprej so še prihajali drugi romarji in to je trajalo še pozno v noč.

Ob poldevetih zvečer je stopil na prižnico dornberški dekan g. Stanko Vrtovec. Najprvo je v lepih besedah pozdravil navzočo množico in nato je nadaljeval svoj slavnostni govor tako, da so bili verniki do solz ganjeni. Od 11. ure do polnoči je bila pridigana ura čiščenja in takoj nato je pri glavnem oltarju milostne podobe Matere božje bila »polnočnica«. Sv. maše so se vršile od polnoči do poldne. Vsake pol ure je pristopil k oltarju drugi mašnik. Nekateri duhovniki pa so morali maševati pri stranskih oltarjih, ker drugače bi ne bili prišli na vrsto, saj je bilo vseh skupaj 36 sv. maš.

Spovedovanje se je vršilo celo noč in še zjutraj. Sv. obhajilo pa so delili od polnočne sv. maše naprej do poldne. Ne da se opisati, kako goreče so romarji molili in prepevali vso noč in ves dopoldan. Lahko se reče, da so bile izpete vse stare in nove Marijine pesmi. Cerkevni pevski zbori ob spremljavi nebeskodonečih orgel, so se kar naprej vrstili s prepevanjem najlepših pesmi. Komaj je odpel zbor na koru

že se je oglasilo množično ljudsko petje. Okrog oltarja pa se je neprekinjeno vso noč nadaljevala procesija po kolenih in sicer v takem spokornem duhu, da je ta prizor človeka ganil do solz. Lahko se reče, da so romarji vso noč vztrajali v molitvi in petju.

Ob 8.30 zjutraj je daroval sv. mašo milostljivi prelat, apostolski administrator msgr. Miha Toroš, ki je tudi zelo lepo nagovoril romarje. Zahvalil se jim je, da so se v tako obilnem številu (nad 16.000) odzvali njegovemu vabilu in prišli na Sv. goro počastiti milostno Mater božjo. Napovedal je 2. škofijsko romanje za prvo nedeljo v oktobru. Ob 10. uri pa je daroval sv. mašo bukovski g. župnik Florče Hvala. Tudi on je v iskrenih besedah poveličeval svetogorsko Kraljico, sredneco vseh milosti. Ob veliki udeležbi se je vršil tudi offer za cerkev oziroma za kritje ve-

Fantje-begunci iščejo neveste

V begunskih časopisih smo imeli priliko že večkrat brati članke, ki s te ali z druge strani obravnavajo vprašanje poroke med begunci. To je zadeva, ki muči tega in onega fanta in tudi dekle. Posebno je to vprašanje težavno za fante. Ti se že vsa leta po vojni potepajo po raznih ahostelihih, skupnih prenočiščih, delavskih menzah in podobnem, da so velikokrat že do grla siti takega potepuškega življenja. Zato ni čuda, če jim vstane hrepenenje po družini in urejenem družinskem življenju. Nekateri izmed fantov so gospodarsko kar dobro stoječi, pa bi bili še bolj skrbni, če bi vedeli, da si bodo mogli ustvariti družino.

Toda pred njimi stoji težka izbira: Tujih deklet ne marajo, domačih ni ali jih ne poznajo. Tujih ne marajo iz različnih razlogov, nemalokrat zato, ker so močno razvajena, oni pa si žele ženo, ki bi bila tudi hišna gospodinja. Domačih deklet pa ni. Saj vemo, da so v begunstvo šli po večini le moški in zlasti mladi fantje. To so bili domobranci, četniki in drugi, ki jih je konec vojne zalotil v tujini in niso hoteli več domov pod komunizem. Nekateri so imeli že prej doma žene in so jih poklicali k sebi. Marsikomu se je tako posrečilo, da je v tujini znova postavil svoj dom in ognjišče. Vsi niso bili tako srečni. Zato je še vedno ta in oni vdovec ob živi ženi, ki ne more za njim v tujino, čeprav so zadnji čas tudi v tem oziru začeli postajati oblastniki v Sloveniji nekoliko bolj popustljivi in človeški. Drugi so poklicali svoje zaročenke, ki so prišle za njimi v taborišče ali v Ameriko. Tako so nekaj časa imeli po taboriščih veliko porok. Marsikdaj sta se fant in dekle srečala šele na poti begunstva in se vzela. Ali vendar je ostalo število samskih fantov še vedno občutno veliko. In vsi ti so sedaj skoro že priletni fantje, ki gredo že proti štiri-desetim. Zato še bolj občutijo težo samotarnosti. Želja po nevesti se jim zbuja še bolj živa.

O tem priča članek v »KT« »Oženil bi se rad«. Takole piše tam:

»Ko sem oni dan srečal znanca, me je blagovladal, da se mi ni treba potikati po ahostelihi in jesti po kantinah. Pa sem ga vprašal, zakaj se ne oženi. Pa je odvrnil, da noče tujke, Slovenk pa ni dobiti.« Tako so težave, pred katerimi stojijo slovenski fantje v begunstvu. Ali jim res ni pomagati?

Članek v »Klieu Triglav« daje tale praktični nasvet. Ker ni slovenskih deklet v tujini (Angliji, Franciji, Belgiji), naj bi si taki fantje šli iskat domačih deklet na Koroško, Primorsko in Tržaško. Med počitnicami naj bi tja šli preživeti svoj delovni dopust na kmete. Navezalo bi se znanje in marsikdo bi tako prišel do žene po svojem srcu.

Če stvar premislimo, nasvet ni napačen. Očak Jakob je iz Ohljubljenke dežele odšel v hišo svojega očeta, da si je poiskal nevesto. Pri Labanu je delal sedem let, da si jo je prislužil. Zakaj bi naši fantje v Angliji, Franciji, Belgiji ne prišli pogledat v domače kraje tostran železne zaves, da bi si tukaj poiskali nevesto? Dekleta imamo, ki bi se poštenih domačih fantov ne branila. Imamo tudi nekoliko izkušenj o takih zadevah in lahko priznamo, da so se taki zakoni precej posrečili. Zato bi naše samske fante v tujini kar povabili, naj pridejo k nam na Goriško, Tržaško in na Koroško in si tu poiščejo nevest po svojem srcu in okusu.

Dr. A. Mahnič:

Kako je oče Kobencelj na Dunaj kraški sic nosil

Ali še niste nič slišali o očetu Kobencelju?*) — Tam v Volčjem gradu na dolnem Krasu, konec vasi, kjer pelje mimo kamenit klanec na volčjegrajske pašnike; — s tega klanca se kmalu pride na cesarsko cesto, belo in široko, kdor zna dobro hoditi, vidi že v eni uri zavre, v dveh pa pride v Trst; — tam tedaj konec volčjegrajske vasi je stala nekdanja, a ne vem, ali še stoji zdaj hiša Ovčarjeva. Pri tleh je imela vedno sirarnico, kjer je stari Ovčar siril za celo vas. Pred sirarnico se je vi-

*) Grofovska rodbina Kobenceljev, kateri je bil začetnik in oče preprosti kmet Kraševca, je dospela že v 16. stoletju do velike slave v Avstriji. Udje te rodbine so opravljali najvišje državne službe in bili poslanci pri prvih evropskih dvorih. Njihovo ime, ki je vraslo iz našega kmeta, je še znano med kraškimi ljudstvom, a to, kar se še med njimi dandanes pripoveduje, je le deloma še zgodovinsko, in taka je tudi naša pripoved.

Maš Marijanski kongres doma in o Štandrežu

1. okt. prvi petek: zjutraj po duhovnijah otvoritev kongresa s pobožnostjo prvega petka; zvečer pravna pobožnost v zadoščenje za bogokletje;
2. okt. prva sobota: zjutraj pobožnost prve sobote; zvečer marijanska pobožnost.
3. okt. po duhovnijah sv. maše z razdeljevanjem spominskih podobice kongresa; popoldne ob 3h v Štandrežu sklep kongresa za vse duhovnije goriške nadškofije.

SPORED:

Slovesna blagoslovitev farne zastave iz Štavra, sledi slovesna procesija s kipom M. B., (med procesijo molitev za marijansko leto, marijanska himna, SLOVESNO POSVEČENJE SRCU MARIJINEMU, zahvalna pesem in blagoslov.

Ob 5. uri marijanska akademija s sledečim sporedom:

Marija Pomočnica

Marija, ljuba Mati

Pojejo združeni zbori

Kriki mladih duš - zborna recitacija

Izjava dekliška M. družba iz Gorice

Glej, o Marija - živa slika

Izjava pevski zbor iz Štandreža

Zdrava Marija - zborna recitacija

Izjava gor. fantovska M. kongregacija

Marijine pesmi

Poje mešani zbor S.K.P.D. iz Gorice

Romarica - Slika iz božičnega mistéria »Henrik gobavi vitez«

Izjava dramski odsek S.K.P.D. iz Gorice

*

NAVODILA:

1. Pri procesiji se bodo pele pesmi iz Sv. pesmic št. 107, 59, 62, 64, 65, 69 — pred litanijami »Mogočno se dvigni« — pri litanijah odpevi št. 93, 95, 85, 86 — pri zahvalni pesmi št. 75, Himna Brezmadežni kot je na spominskih podobicah, Tantum ergo št. 28-1.
2. Prinesite s seboj molitev za marijansko leto in spominsko podobico s Himno Brezmadežni.
3. Pri molitvi in petju sodelujte vsi.
4. Procesija se začne točno ob 3h s sledečim vrstnim redom: Križ, otroci, možje in fantje, Dekliški krožki, Mar. družba, Tretji red, strežniki, duhovniki, kip, zastopniki oblasti in žene.
5. Duhovniki naj prinesejo s seboj roket.
6. V procesiji se bo hodilo v četverstopih.
7. Vstopnina k akademiji je 150 lir na osebo za stroške kongresa.

GOSPODARSTVO

Kmečka opravila v oktobru

DAVKI: Od 10. do 18. plačaj predzadnji obrok letošnjih davkov.

V SHRAMBI: Kakšno sadje imaš prihranjeno za zimo? Si nasušila smokev, češpelj, breskev in napravila sušja iz jabolenih zrezkov? Imaš v shrambi kaj jabolka, zimskih hrušk, orehov, lešnikov in grozdja? Otroci bodo pozimi zelo hvaležni za vsak tak dar. Če si svojim otrokom prava mati, ljubeči oče, potem pripravi nekaj zimске zaloge. Grozdje hrani obešeno, a naj se grozdi ne dotikajo, jabolke in hruške pa na lesah, spletenih iz vrbovja, sara-bota in podobnega. Umljivo je, da moraš odstraniti gnilo in nagnito. — Kako je s krompirjem? Letos domači krompir močno gnije, kar je posledica peronospore. Loči zdravega od nagnitega. Še sedaj misli na semenski krompir, ker doma pridelan bo slab za seme. — Si primešal žitom in zrnju sploh prah »Geigy 33«, ki ti obvarje zrnje pred žužki?

V HLEVU krmi živino čim več časa s svežo krmo, ker letos je malo sena. Pazi pa, da ne krmiš mrzle rosne krme, še manj pa pobeljene od slane. Če pasče, ne goni živine na pašo prej, kot sonce roso ali sla-

no posuši. Bati se je namreč napenjanja. — Začneš pitati prašiče. Ne pitaj jih s surovim krompirjem, koruzo pa zdrobi in vsaj polj jo z vrelin kropom.

V KLETI je že večinoma zbran vinski pridelek in vino končuje burvano kvasnje, ki bi se lene vlegle na dno. — Če vidiš, da vino ni popolnoma v redu, povprašaj sedaj strokovnjaka za mnenje, ker sedaj se marsikaj z lahkoto popravi. — Imaš na sodih kipele vehe? Brez teh se ti bo vino skisalo, saj vidiš, da leta okoli vehe na stotine malih mušic, ki prenašajo kisove glivice. — Ne hrani v vinski kleti ne krompirja ne žarke ali žaltave slanice (tudi ne gnjati ali pršuta), ker posebno mlado vino se kaj rado navzame slabih duhov.

NA VRTU sejemo še zimsko solato, lahko še vsejše motovilec. — Vrtina uspeva, če je prosta plevela: porij ga iz peteršilja,

endivijo in zeleno pa moraš opleti. — Prva slana bo poparila paradižnike. Tudi drobne se da v kuhinji dobro porabiti, debelejši pa na soncu še pordečijo.

V SADOVNJAKU pobereš zadnja jabolka in zadnje zimске hruške, še kakšen oreh, kostanj, na drevesih pa še ostanejo kaki. Glavno je in tudi nujno potrebno, da pobereš z dreves vse plodove: tudi vse drobne in zelene, nagnite in suhe. Takoj pograblji izpod dreves vse odpadlo listje in najboljše storiš, če to listje sežeš, posebno še, če so vmes gnili plodovi. Če rabiš to listje za steljo, boš s tem razširil različne bolezni, ki napadajo liste in sad. Tudi izpod orehov pograblji vse: mogoče najdeš še kakšen dober oreh, ostalo pa vrzi vse skupaj v ogenj. — Ali boš zasadil kakšno mlado drevesce? Vsadi ga v jeseni in takoj sedaj skoplji potrebno jamo, da bo sonce zemljo še dobro presijalo. — Boš odstranil kakšno staro ali suho drevo in ga nadomestil z mladim? Stari štor skopaj sedaj, odstrani kolikor mogoče vse korenine in skopaj čim večjo jamo, ki naj ostane preko zime odprta. Spomladi pripelji zdrave, nove zemlje od drugod in v to zemljo vsadi

mlado drevesce. Zato pa moraš seveda odpeljati ali raztrositi staro zemljo, ki jo dobiš pri kopanju jame.

NA NJIVI imaš še čimkvantin, ajdo, repo, krmsko peso, korenje, ohrovt in zelje in še kaj drugega. Od vsega tega dobiš precej krme, ki je dragocena. Naj nič ne propade. — Glavno pa je na njivi sejanje pšenice. Ta mesec posej pšenico in ne odlasaj na november. Pri nas je najugodnejši čas za pšenično setev v drugi polovici oktobra. — Zemljo globoko preoraj, obilno pognoji z umetnimi gnojili (superfosfat in žveplenokisli amonijak), seme razkuži (na 100 kg semena 200 gramov prahu »Caffaro«) in če le mogoče rabi za setev sejalni stroj; porabiš manj semena in seme pride na njivi enakomerno razdeljeno.

NA SENOŽETI naj živina popase, kar pač zraste, da tako prihraniš na senu. Ali misliš na gnojenje senožeti? Najbolja je Thomasova žlindra. Sedaj se pobrigaj zato in povprašaj pri zadrugi, ali jo mislijo naročiti. Thomasovo žlindro moramo raztrositi v jeseni. — Če te ne bo, bomo pač rabili superfosfat, ki ga je za senožeti le nadomestek Thomasove žlindre.

CERKVENI GLASBENIK

Naše skupno petje na Opčinah

Že dolgo počiva rubrika »Cerkveni glasbenik«, ki se je tako lepo začela. Sedaj je počitnice konec, zato upajmo, da se bodo tudi naši gg. glasbeniki zopet oglašali in kaj lepega povedali pod svojo rubriko. — Za danes prinašamo poročilo z mar. proslave na Opčinah.

Skupna marijanska proslava na Opčinah je bila obenem veličastno zmagovalne našega petja, zborovskega in zlasti ljudskega. Ko naše primorsko ljudstvo poje, se čuti, da pobožno moli, da živo veruje. Tako je skupna pesem najlepši izraz vere in dejanskega sodelovanja pri službi božji.

To smo živo čutili v cerkvi med sv. mašo. To smo doživljali med procesijo in zlasti še ob zaključku pred cerkvijo. Mladinska salezijanska godba iz Trsta nas je prav vse tako pritegnila in tako dobro — ne rečem odlično — spremljala naše pesmi, da tako mogočnega petja Opčine še menda niso nikoli slišale.

Dovolim si dati nekaj opomb, vse v korist še lepšega Marijinega in našega praznika na Opčinah v bodočnosti.

1. Pomnožimo število naših skupnih pesmi, da ne bomo vedno istih prepevali. Na primer pesem »Zmagala si se še lepo prepeva v mnogih cerkvah, svetujem, da bi prav to pesem naštudirala še godba in potem bi jo skupno z godbo prepevali; krasno bi tudi uspela ob spremljavi godbe pesem: »Marija skozi življenje«.

2. Skupni nastop pevskih zborov se je letos že zelo posrečil, med procesijo smo skupno zapeli več zbornih pesmi; toda drugo leto zapojmo tudi med sv. mašo na koro, gotovo pa ob sklepu pred cerkvijo. Vse to bomo drugo leto dobro pripravili in izvedli.

3. Za skupne nastope naj bi se vsi cerkveni zbori naučili teh pesmi: Ave Marija, Rajski dar, Tisoč slavošpevov krasnih, Pozdravljenja Marije, S svetnicami te venčamo.

Ob zaključku teh vrstic želim odkrito povedati, da lahko še zelo zboljšamo naše ljudsko in tudi zborna petje. Nepozabni nastop na Opčinah je v resnici pokazal dušo vernega tržaškega Slovence, a mogoče je še bolj disciplinirano, bolj zbrano peti in to velja za ljudsko kakor za zborna petje. Kakor mnogi veste, smo ob velikih skupnih romanjih že krasno prepevali, a

prejšnjo nedeljo na Opčinah smo presegli vse dosedanje skupne nastope.

Ne ustavimo se ob teh uspehih, ampak vedno naprej, živi zavesti misli sv. Avgustina: Dvakrat moli, kdor lepo poje!

Dušan Jakomin

IZJAVA

Strokovne organizacije slovenskih šolnikov anglo-ameriške cone STO: Zveza prostovoljnih delavcev ERS, Zveza uslužbencev slovenskih šol in Sindikat slovenskih šolnikov ugotavljajo, da je pisanje italijanskih iredentističnih listov proti slovenski šoli zlonamerna kampanja, ki se začne vedno vsako leto pred pričetkom šolskega leta z namenom, da se diskreditira slovenska šola pri slovenskih starših. Da dosežejo svoj cilj so se letos iznesle po časopisih tudi trditve, da so slovenske šole in slovenski šolniki slabši od italijanskih.

K tej trditvi ugotavljajo: 1. Šole s slovenskim učnim jezikom imajo enak program kot šole z italijanskim učnim jezikom s prednostjo, da se na slovenskih šolah učita oba jezika tega področja. Nad izvedbo učnega programa ima nadzorstvo šolska oblast, ki je ista za slovenske in italijanske šole ter ima možnost, da točno ugotovi izvrševanje programa.

2. Slovenski učitelji in profesorji so nameščeni po predpisih, ki jih izdaja enotna šolska oblast. Tudi nad slovenskimi šolniki ima nadzorstvo ista šolska oblast, ki je v rokah samo italijanskih funkcionarjev, ki imajo možnost po zakonskih predpisih odstraniti iz šole pedagoga, ki ni dorasel svoji nalogi.

Spričo teh dejstev so vsa natančevanja in sumničanja o nerednosti v slovenski šoli zgolj zlonamernost, ki ne želi samo slovenskega šolnika temveč daje nezaupnico tudi šolski oblasti, ki je v italijanskih rokah.

Zobozdravnik

Dr. STANISLAV PAVLICA

v via Rittmeyer štev. 13

sprejema od 9 - 13 in 17 - 19

Telef. št. 31813 TRST Telef. št. 31813

vrsti sodov z železnimi obroči je bilo tukaj; ta hram je bil popolnoma pod zemljo, zato je bilo poleti noter tako hladno, da je oče Kobencelj vsakokrat kožuh oblekel, ko je šel vanj; pravili so, da takega hrama ni daleč naokrog noter do Goč. Tudi v hlevih so imeli pri Kobenceljevih mogočne vole in debele krave in veliko čredo ovac. Oče Kobencelj sam pa je bil na daleč okrog spoštovan. Več let je že županil Volčjegradčanom, in enkrat celo, ko je prišel minister z Dunaja, poklicali so tudi Kobencelja v Trst, da bi poročal, kako je kaj na Krasu. Kmalu poдем so se davki zmanjšali, tako dobro jim je neki bil Kobencelj v Trstu zagodel; saj je bil pa tudi v resnici razumen mož in se je znal celo podpisati.

Toda oče Kobencelj je imel tudi srečo pri družini. S svojo gospodnjo Meto je živel že trideset let v zakonu mirno in zadovoljno. Hiša mu je bila polna otrok. Najstarejši sta bili dve hčeri, ta čas že obe omoženi. Starejšo je bil dal v Koludrovico županovemu Tinčetu, seveda ne brez dote in s tako halo, da so je komaj speljali na dveh vozeh. Drugo pa je bil dal daleč tja nekam v Istro onkraj Kopra. Za tema hčerama je prišla cela vrsta sinov, sedem

jih je bilo. Prvega je oče Kobencelj odločil za zemljaka, drugega in tretjega so pobrali k vojakom, četrti je kazal posebno veselje za kmetijstvo, z ostalimi tremi pa ni sam vedel kaj početi. Ali bodo vsi kmetje! To Kobencelju ni kaj dopadlo. On bi bil rad imel gospoda v hiši. In kaj, ko bi enkrat tudi iz Volčjega grada poslali koga v šolo, dasi niso najstarejši Volčjegradčani pametili, da bi bil kdo iz Volčjega grada študiral. Hoteli so sicer vedeti, da je bil enkrat celo neki škof iz Volčjega grada doma za časov Lutrovih, a kaj takega jim nikdo ni hotel verjeti; le smejali so se po redni Kraševci Volčjegradčanom, ko so od njih kaj takega slišali. To je posebno očeta Kobencelja bodlo. In res, že dolgo časa je Kobencelj opazoval svojega najmlajšega sina Lipeta. Zdel se mu je posebno prebrisan že s prvih let. Ko so nekoč peljali v mlin na Vipavo, je šel z njimi tudi Lipče. Pridejo do Vipave; mlin je bil onkraj reke. Voda je bila po dežju zelo narastla, mostov pa seveda še takrat ni bilo. Kakor znano, Kraševci se vode kmalu zboji. In tako je tudi oče Kobencelj pred Vipavo z vozom kar obstal. Dolgo sklepa, kaj bi počel, a nazadnje, ko se voda noče umakniti, pa sklone vrtni se domov. Toda

Lipčetu ni ta modri sklep očetov nikakor ugal. Vedel je namreč, da mu naredijo mati vsekar, ko pripeljejo oče iz mlina in se z nove moke privikrat kruh peče, belega »mihota« z debelo jajčjo glavo, in tisti dan je dobra južina. Dolgo ugiblje Lipče, kaj in kako. Slednjič zagleda onkraj Vipave mlinarjevega Zonkota, ta je bil za čevljev višji od vseh drugih ljudi; pravilni so celo, da je nekoč, ko je bila prav jasna noč in je bilo veliko zvezd na nebu, vzel dolg drog in šel z njim na vrh Čavna, da bi zvezde klatil. »Oče, glejte Zonkoto, ki je zvezde klatil«, pravi Lipče, »on nam bo vreče čez Vipavo znosil.« »Saj res,« odvrne Kobencelj, »da, pravaviš, ljubi Lipče. — Zonko! Zonko!« pokliče ga, spridi le sem!« In kmalu je bilo videti Zonkoto, kako je plahotal vrečo za vrečo čez Vipavo. To dogodbo si je bil oče Kobencelj dobro zapomnil, od tedaj mu ni mogel več Lipče iz glave. »V šolo ga bo treba dati,« pravi Kobencelj nekega poletnega večera, ko se a košnje prišedši vredo na klop pred hišo in zagleda Lipčeta med drugimi otroki; »v šolo ga bo treba dati, še to jesen ga peljem v Idrijo.« In glej, že drugo jutro na vse rano pride h Kobenceljevemu Jože Polonin. Bil je kakor

STRŽAŠKEGA

Dekliške duhovne vaje

Razveseljivo število deklet, ki se je letos udeležilo obeh tečajev duhovnih vaj, nam priča, da je med našo mladino še veliko pravega idealizma.

K prvemu tečaju duh. vaj, ki jih je vodil č. g. Slapar, se je odzvalo 44 deklet; k drugemu tečaju, ki jih je vodil č. g. Jamnik, pa 27 deklet.

Udeleženke so sledile govorniku z izredno pazljivostjo. Opozoril nas je na važnost, da smo se prav pred pričetkom šolskega leta umaknile v samoto, ter v zbranosti duha prisluhnile božjemu glasu. Od temeljne verske resnice, da biva Bog, nas je govornik vodil po vseh onih točkah, ki skupaj združene tvorijo graniten temelj za oblikovanje močne krščanske osebnosti. Družabno življenje in versko mlačen ali celo sovražno okolje, ki je posledica nevednosti v verskih zadevah, zahtevajo dobro orientiranega človeka, ki sta mu njegov izvor in zadnji cilj stalno pred očmi.

Dekleta, ki jim te duh. vaje niso bile prve, so se kar dobro držale discipline; druge pa... saj vemo, da si imajo mlada dekleta vedno toliko povedati...

Hvaležne smo č. g. Jamniku za njegov trud; častitim sestram za gostoljubnost in dobro postrežbo, posebno pa tistim osebam, ki so poskrbele za denarno pomoč revnejšim dekletom.

Zaključile smo duh. vaje z željo:

1. da bi prihodnje leto bile na duhovnih vajah zastopane vse župnije iz mesta i dežele;

2. da bi vse udeleženke bile kakor tista rodovitna njiva iz evangelija, na katero je padlo seme božje besede in obrodilo obilo sadu.

Udeleženka duh. vaj

Pravica ni za vse enaka

Medtem ko policija še vedno previdno molči o veliki zalogi orožja, ki so je slučajno odkrili v skladišču tržaških železnic, je organizirala pravcati lov, čim je zvedela, da v neki okoliški vasi skrivajo orožje. V neki hiši na Proseku in v Saležu je policija po natančni preiskavi našla 3 brzostrelke, 1 ameriško karabino in 1 puško, vse v zelo slabem, že zarjavelem stanju. Lastniki so izpovedali, da so jih našli v času vojne in jih pozneje pozabili prijaviti policiji. Kljub temu so aretirali 6 oseb, med njimi komaj 14, 15 in 17-letne fante.

Predsednik zavezniškega sodišča je odredil nadaljevanje preiskave ter za to določil 7 dnevni rok.

Trst ima preveč trgovin

V Trstu pravi statistika, da so 7.204 trgovinski obrati (to je večje in manjše trgovine ter stojnice). Glede na število prebivalcev bi prišel en obrat na manj kot 50 oseb. Število takih malih trgovin je nastalo posebno v predmestjih, kjer so se naselili ezuli. Tako neprimerno visoko število trgovinskih obratov je gotovo nezdravo. Zato jih gre vsak mesec precej lepo število v konkurz, toda kaj ko namesto faliranih obratov odprejo kmalu nove, ki poskušajo svojo srečo.

Cerkev Brezmadežne na Pesku

19. septembra smo v Bazovici slovesno blagoslovili za našo novo cerkev zvon 6 q težak. Pri zvonu so botrovali štirje fantje in tri dekleta v narodnih nošah.

Dela v cerkvi se še vedno nadaljujejo. Cerkev ne bo popolnoma dokončana in opremljena z vsem potrebnim za službo božjo. Zato bi bilo treba kje iztakniti

še par milijonov. Vendar bo cerkev lepa in pripravna za prvo silo. Tisti, ki jo boste videli, boste kar obstali. Dolinska občina je hvalevredno poslala več delavcev, ki že par tednov snažijo in lepo urejujejo prostor pred cerkvijo. Opozarjamo, da bo cerkev blagoslovljena v nedeljo 10. oktobra popoldne in ne 3., kot je bilo že objavljeno.

Draga

Prejšnjo nedeljo sta si v bazoviški cerkvi prisegla večno zvestobo Elija Mihalič in Marija Carraro. Ženin je botroval pri novem zvonu, ki bo tudi nas vabil k molitvi. Vsi vaščani jima iskreno čestitamo!

Bazovica

Ko se oglasimo, se navadno hvalimo. Danes pa tožimo. Pri nas se že več časa občinska ustanova Selad trudi pri lepšanju našega pokopališča. Hvalevredno delo! Toda ljudje se upravičeno vprašujejo, zakaj ne bi tržaška občina istočasno napeljala tudi vodo, ki je na vsakem pokopališču tako na mestu. Večkrat srečaš ljudi, ki ne sejo vodo na pokopališče iz sosednih vasi. Verjetno se bo zgodilo, da bodo vodo napeljali, ko bo visoki zid že obnovljen. Seveda bodo takrat morali zid spet podirati in na novo zidati. To je mladost! Bazovci se pritožujemo, da ne vlada po naših cestah preveč snage. Cestni pometal nas obišče le enkrat v tednu in sicer ob nedeljah popoldne. Ali ni to za tako veliko vas vse premalo. Kaj naj si mislijo številni tujei, ki potujejo skozi našo vas v Jugoslavijo? Vsi dobro vemo, koliko je

brezposelnih oseb na STO-ju, vsi tudi prav dobro vemo, koliko denarja se razsipava za malo važne naprave. Ali res ni mogoče postaviti stalnega pometalca za našo vas? Mislimo, da bi poleg tolikih policajev lahko našel prostorček kak naš človek, ki bi skrbel za snago po vasi.

Trgatev na Tržaškem

Grozde v vinogradih tržaške okolice je dozorelo. Ljudje ga hite trgati. Ponekod so z letino zadovoljni, drugod pa ne. Raznim vinogradom je škodila jesenska suša, zadnji teden pa burja, ki je potrgala jagode raz grozde. Tudi toča je obiskala nekatere vasi. Pa bo kljub temu še dokaj vinske kapljice za žejne Kraševce in tržaške meščane.

Sv. Vincencij

V naši župniji je že dalj časa uspešno skrbel za Slovence častiti gospod Jamnik. Službe božje, ure molitve, cerkveno petje, romanja in druge pobožnosti so se vršile redno v domačem jeziku.

Veliko je č. g. deloval in daroval v dobre namene. Koliko se je žrtvoval in kaj vse je potrpežlivo v tej župniji, zna samo Gospod, kateri naj mu vse obilo poplača.

Težko nas je zadel nevesela vest, da nas naš dušni pastir zapušča, ter nastopi novo službo v Marijanu. Nismo znali dovolj ceniti njegovo trudapolno delo, zato danes tembolj čutimo kako veliko izgubimo z njim.

Častitemu gospodu se vsi dobromisleči katoličani sv. Vincencija prisrčno zahvaljujemo za vso skrb in ljubezen, s katero je toliko časa neutrudno deloval za rešitev naših duš.

Vsi smo mu iz srca hvaležni ter mu želimo v novem delu božjega blagoslova in mnogo uspeha.

Z GORIŠKEGA

Bodite previdni

Zadnje čase je hodila po Gorici neka ženska ter pobirala darove za misijone, ni pa povedala, da zbira za adventistične, to je protestantske misijone. Marsikatera naša gospodinja je šla tej protestantski propagandistini na limanice ter ji izročila kak dar, česar bi gotovo ne bila storila, ako bi bila vedela, koga ima pred seboj.

Bodite torej previdni in ne zaupajte neznanim osebam, da ne postanete nehoti podpiratelji protestantske krive vere in njenih misijonov!

Stražice bodo dobile nov most

Vlada je odobrila za prepotrebni most čez Sočo v Stražicah nakazilo 15 milijonov lir.

3. oktobra praznik grozdja

Praznik grozdja v Gorici se vedno bolj uveljavlja. Zato bo tudi letos prvo nedeljo v oktobru v mestnem parku razstava najboljših vrst grozdja, ki bodo prejele tudi posebne nagrade. Prav tako so razpisane nagrade za najlepša izložena okna. Predpoldne in popoldne bodo nastopili furlanski folkloristi in mestna godba.

Za rešitev gospodarske krize na Goriškem

Vodstvo SDZ je prejelo od goriškega župana Bernardisa prepis sklepa, ki ga je izglasoval občinski svet v zvezi z vprašanjem gospodarske krize na Goriškem. Skupno s tem so prejeli tudi spremno pismo, v katerem goriški župan poziva vse politične stranke, naj zadevo proučijo in po svojih močeh pripomorejo k rešitvi tega težkega vprašanja.

Volčjegrajski vedež in je slovel daleč po Krasu. Oče Kobencelj se je bil ravno umil in prišel iz hiše še neopravljen in razpet. »Oče župan,« pravi Jože prav slovesno, »vsi Lipče mora v šolo. Nocoj v sanjah se mi je prikazal vaš rajski stric in mi je rekel, da mora Lipče v šolo, da se bo dobro učil in bo enkrat »gospoda«. Odslej ni Kobencelj nikakor več dvomil Lipčevi usodi. V jeseni, zadnje dni oktobra, potem ko so že »bendjma« pospravili in ajdo omlatili, se je videlo, kako je oče Kobencelj z Lipčetom korakal proti Idriji na Kranjsko, kjer, pravijo, da govoré nemški, in tako se bo tam Lipče kmalu nemškega jezika navadil.

In tako je tedaj začel Lipče študirati. Oče ga je vsako leto dvakrat obiskal, dokler je bil v Idriji; potem pa, ko je šel v latinske šole v Ljubljano, seveda ni mogel Kobencelj tako pogostoma k njemu, pa saj tudi ni bilo treba, ker je že bil Lipče odrasel in od leta do leta bolj učen. Mati Meta pa je že komaj čakala, da bi se izšla; potem bi bila vsaj enkrat nova maša v Volčjem gradu. Tako sta mislila

»jaz grem z Vami.« In šel je Lipe Kobencelj na Dunaj, in tam so ga poslali naravnost v cesarsko pisarno.

Več mesecev je preteklo in oče Kobencelj še ni ničesar o Lipetu zvedel. Nekoč pa pride Jože Polonin v Trst, on je namreč zmerom pohajal ter vse poznal in vsi njega. Pride tedaj v Trst in ker ni imel drugega opravila, sede na kamen poleg morja in gleda, kako skladajo iz ladij blago na vozove. Kar pride ondi mimo neki gospod, eden tistih, kateri so lani na zadnjo polnemico pri Kobenceljevih pili, in ko spozna Jožeta, — imel je namreč Jože posebno rdeč nos — pove mu vse, kje je Lipe Kobencelj, da je na Dunaju pri samem cesarju, v njegovi pisarni in da bo iz Lipeta še kaj posebnega. Ni se dolgo mudil Jože Polonin. Posadi klobuk na glavo malo na stran, in hajdi naravnost proti Volčjemu gradu. »Kam za vraga greš danes tako hitro?« ga vpraša Martinek od Bajte, ki je po navadi dober teran točil, ko ga vidi tako naglo po cesti lomastiti, »ali se nič ne ustaviš?« »Danes nič,« odgovori Jože in gre dalje.

(Nadaljevanje)

Šolska sv. maša

Prihodnjo soboto dne 2. oktobra ob 8.30 bo šolska sv. maša v cerkvi sv. Antona Novega za vse otroke ljudske šole v ul. Croce ter ul. Randaccio.

Učenci naj bodo zbrani vsak na svoji šoli točno ob 8. uri. Starši! Poskrbite, da bodo vaši otroci šli k sv. spovedi že v četrtek popoldne ter prejeli sv. obhajilo na prvi petek in prvo soboto v mesecu med šolsko sv. mašo. Tako bodo najbolje začeli novo šolsko leto, — z Njim, v čigar Srcu so vsi zakladi modrosti in vednosti.

Smrt krščanskega moža

Na svojem domu v Begunjah na Gorenjskem je dne 23. sept. umrl Anton Iskra, oče č. g. Antona Iskri, ki biva sedaj v Rimu. Pokojnega je mučila dolga in huda bolezen, katero je pa prenašal s pravo krščansko vdanostjo. V poslednji bolezni mu je bila v pomoč hči, ki je bivala z njim, dočim je sin duhovnik kot begunec v Rimu. — Našemu sotrudniku č. g. A. Iskri izrekamo naše iskreno sožalje, njegovega očeta pa priporočamo v molitev.

Doberdob

Naša občinska uprava ima vse polno skrbi, saj so naše vasi bile tako zapuščene in zanemarjene. Pri sejah je zato vedno mnogo stvari, ki so nujne, toda pri finančni nastajajo navadno težave. V nedeljo je občinski svet med drugim izbral začasno uradnico, ki je naredila slovensko šolo, kar je bilo nadvse potrebno. Določili so tudi stavišče, za ljudsko šolo v Jamljah; tako bo postavljena na zelo lepem in edino primernem prostoru poleg cerkve. Razpravljali so tudi o vzpostavitvi poštnega urada v Doberdobu; saj ima sedaj ves Kras svojo pošto v Ronkah. Želimo, da bi občinski upravi uspelo čimprej izpeljati te in še druge lepe in prepotrebne načrte.

Natečaji

Razpisan je natečaj za 40 mest dodeljenega uradnika pri civilni upravi. Potrebna je diploma nižje srednje šole. Prošnjo je treba nasloviti na prefekturo do 9. nov. t. l.

Podgora

Preteklega 19. sept. je kljub izredno deževnim dnevom in praznikom letošnjega leta zasijala in vstala kar sončna in mila kvatrna nedelja, ko je naša župnija doživela važen, versko in uradno pomembni dan, da jo je prvikrat obiskal prevz. g. nadškof Hijacint Ambrosi in izvršil v vseh podrobnostih pastoralno vizitacijo. Poslednjo tako vizitacijo je bil izvršil pokojni nadškof Margotti v daljnem juniju leta 1940. — Izrazito, z nagovorom in evetjem so prevzvišenege že ob 7h zjutraj pozdravili in sprejeli ob slavaloku in ga med prazničnim pritokovanjem zvonov spremili v cerkev, kjer je zadonela mogočna pesem »Ecce sacerdos«. Sploh je mladi zbor pri vseh svetih mašah in tudi pri popoldanski svečanosti spremljal z izbranim petjem ves važni cerkveni dogodek in slavje. Zbrani verniki so ta dan štirikrat poslušali govor prevz. nadpastirja in prav

tako tudi nadškofovega tajnika in kancelarja gospoda doktorja Klinca. Prevzvišeni je popoldne osebno šel pogledat in obiskat na njihov lastni dom tudi petero bolnikov in onemoglih starejših. Hvaležno in prijetno presenečeni so ga pozdravili in se mu poklonili zbrani domači in sosedje.

Tudi organizirano katoliško mladino, krožek fantov in krožek deklet je prevzvišeni želel videti, pregledati in jim vsem, zbranim v župnijski dvorani, govoriti in jih vzpodbuditi za bodočnost.

Pod večer smo se od prevz. gospoda nadškofa in od č. gg. spremljevalcev topla in prisrčno poslovili.

Slovensko Alojzijevišče

Vodstvo sporoča svojim gojencem, da začne šolsko leto za nižjo gimnazijo in strokovno šolo v ponedeljek dne 4. oktobra. Ob 10. uri je šolska maša, katere se morajo udeležiti vsi gojenci. Po sv. maši odidejo vsi dijaki v šolo.

Gojenci, ki bi v ponedeljek ne utegnili priti do šolske maše v Gorico, naj zato pridejo v zavod že v nedeljo vsaj do 6. ure zvečer. Bližnji gojenci pa morajo priti v zavod v ponedeljek do 5. ure zvečer.

Isto velja za višješolce, le s to razliko, da začne šolsko leto zanje teden dni kasneje, to je 11. oktobra, s šolsko mašo tudi ob 10h.

ŠPORT

Nedeljski šport

NOGOMET: V Moskvi sta igrali Rusija in Madžarska z izidom 1-1. Igra je bila zelo razgibana in napeta ves čas; oboji igralci so igrali odlično, Rusi tako kot še nikoli. Gledalec je bilo 90 tisoč.

Jugoslovanska državna reprezentanca je pretekli teden odigrala kar dve tekmi. Prva tekma je bila v sredo proti Welesu, ki se je končala s 3-1 v korist Jugoslavije. Drugo tekmo pa je odigrala v nedeljo proti Saaru in zmagala s 5-1. — Prihodnjo nedeljo čaka jugoslovansko ekipo zelo težka tekma z Avstrijo.

V nogometu sta se srečali tudi Belgija in prvaki sveta iz Zah. Nemčije. In zgodilo se je, da so Belgijci premagali Nemčijo z 2-0.

Opozorilo

Bergine Marija, poročena Marušič, naj dvigne svoj potni list na škofiji.

DAROVI

ZA »KEMPERLOV SKLAD«

N. N. iz Gorice 5000 lir.

Najlepša hvala!

ZA SLOVENSKO SIROTIŠČE

N. N. 500; A. K. v zahvalo in počastitev božjega služabnika patra Leopolda 2000 L. Iskren »Bog plačaj!«

ZA SLOVENSKO ALOJZIEVIŠČE

N. N. iz Gorice 1000; N. N. 1000; gospa T. 1000; gospa iz Bologne 500 lir. Bog povrni obilo!

Odgovorni urednik: Stanko Stanič

Tiska tiskarna Budin v Gorici

OBVESTILO

TVRDKA G. KERŽE

TRST, Piazza San Giovanni št. 1 - Telefon 35-019

ki obstoja in deluje nepretrgoma že 88 let v solidnem in neumornem delu, je na željo svojih cenjenih odjemalcev

USTANOVILA

oddelek za izvoz darilnih paketov z raznovrstnim blagom za Jugoslavijo in ostale države, ki že deluje v polnem obsegu.

Vsi, ki niste bili do danes obveščeni o našem novem poslovanju in želite svojim sorodnikom in prijateljem pokloniti kakršnokoli darilo, kakor: živila, tekstilno blago, radiosprejemnike, glasbila, pisalne, šivalne ali pralne stroje, električne sesalce za prah, električne hladilnike - Frigideires, štedilnike na drva, plin ali elektriko, nerjaveč namizni pribor, porcelan, bicikle, motocooters itd. itd., Vas vljudno vabimo, da se zglaste osebno ali pismeno pri nas na zgornjen naslovu.

Postreženi boste točno, po konkurenčnih cenah in s kvalitetnim blagom!

DARILNE POŠILJKE

naročajte samo pri stari, svetovnoznani, v tej stroki specializirani tvrdki vašega zaupanja

CITRUS

IMPORT & EXPORT

Lastnik: Aleksander Goljevšček

TRST - Ul. Torrebianca 27 - Telefon 2-44-67 - Poštni predal 522

kjer boste najsolidneje postreženi.

Poleg živil pošiljamo tekstilno blago, namizni pribor, porcelan, radijske aparate, bicikle, motocikle, motocootere, harmonike in druga glasbila, pisalne in računske stroje, električne sesalce za prah, električne hladilnike (frizidere), gospodarske stroje in sploh vse za gospodarstvo in gospodinjstvo.